

Світлана ЛИПКА,
orcid.org/0000-0001-6087-666X
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри німецької філології
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) Lypka_Svitlana@ukr.net

СИНТАГМАТИКА НІМЕЦЬКИХ ІМЕННИКІВ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ «ЗУХВАЛЕЦЬ, НАХАБА» (НА МАТЕРІАЛІ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ)

Статтю присвячено аналізу синтагматичних зв'язків компонентів лексико-семантичної групи іменників зі значенням «зухвалець, нахаба» у сучасній німецькій мові. Метою дослідження є встановлення семантичних характеристик названих іменників через опис їхніх синтагматичних властивостей з урахуванням їхньої сполучуваності із семантичними підкласами іменників, прикметників та дієслів. У розвідці описано характер лексичної (на рівні окремого слова) та семантичної (на рівні семантичних підкласів слів) сполучуваності цих лексем. За допомогою системно-квантитативного підходу здійснено дистрибутивно-статистичний аналіз німецькомовних публіцистичних текстів та отримано статистичні дані про такі важливі кількісні параметри сполучуваності, як обсяг семантичних підкласів, з якими вони утворюють стандартні синтагматичні зв'язки, частоту їх уживання, уживаність та широту їхньої сполучуваності. Вирахування критерію χ^2 уможливило встановлення наявності чи відсутності зв'язку між ознаками, що спостерігаються, та визначення статистично несуттєвих і стандартних синтагматичних зв'язків. Міра зв'язку між ознаками була встановлена за допомогою коефіцієнту взаємної спряженості Чупрова (K).

Отримані статистичні дані показують, що німецькі іменники на позначення зухвалої особи (Flegel, Frechdachs, Rowdy) мають стандартні синтагматичні зв'язки з підкласами іменників на позначення людини й усього, що з нею пов'язане, з підкласом біофункціональних прикметників, які позначають різні вікові ознаки, з дієсловами «фізичного впливу на об'єкт, які викликають зміну його властивостей». Слово-домінанта має найвищу частоту вживання та найбільшу широту сполучуваності, а отже, найширшу семантику. Величина обсягу підкласу слів не є визначальним чинником, який впливає на частоту вживання зі сполучуваними лексемами; висока частота вживання не обов'язково зумовлена великим обсягом підкласу; міра інтенсивності синтагматичних зв'язків не залежить від частоти вживання з виділеними підкласами слів.

Ключові слова: лексико-семантична група, семантичний підклас, синтагматичні зв'язки, сполучуваність, квантитативно-формалізовані методики.

Svitlana LYPKA,
orcid.org/0000-0001-6087-666X
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of German Philology
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) Lypka_Svitlana@ukr.net

SYNTAGMATICS OF GERMAN NOUNS DENOTING AN IMPERTINENT PERSON GERMAN (ON THE BASIS OF STUDYING MEDIA TEXTS)

The article is devoted to the analysis of the syntagmatic relations of components of lexical-semantic group of nouns denoting persons that display impertinence through their behaviour in modern German. The aim of the study is to establish the semantic characteristics of these nouns through the description of their syntagmatic features, taking into account their compatibility with semantic subclasses of nouns, adjectives and verbs. The nature of lexical (on the level of a single word) and semantic (on the basis of semantic word subclasses) combinability was studied. Using the system-quantitative approach, a distributive-statistical analysis of German-language publicist texts was carried out. Statistical data about such important quantitative parameters of word combinability as the amount of semantic subclasses with which they form standard syntagmatic relations, frequency of their use, usability and breadth of their combinability were obtained. The calculation of the χ^2 criterion made it possible to establish the presence or absence of relations between the observed features and to determine statistically insignificant and standard syntagmatic relations. The measure of correlation between the traits was established using Chuprov's coefficient of mutual correlation (K).

The statistical data obtained show that German nouns Flegel, Frechdachs, Rowdy have standard syntagmatic relations with the subclass of nouns to denote a person and everything connected with it, with the subclass of biofunctional

adjectives, which denote various age features, with verbs "of physical impact on an object, which cause changes of its properties – verbs of causation of object change". The dominant word Flegel under consideration is characterized both by the highest frequency of use and the greatest breadth of combinability. The size of the word subclass volume is not a determining factor influencing the frequency of use with the combined lexemes, just as a high frequency of use is not necessarily due to a large volume of the subclass; the measure of intensity of syntagmatic relations does not depend on the frequency of use with the selected word subclasses.

Key words: *lexical-semantic group, syntagmatic connections, semantic subclass, combinability, quantitative-formalized methods.*

Постановка проблеми. Більшість лінгвістів вважає, що центральною проблемою теоретичної семантики є проблема слова і контексту (Кодухов, 1973: 82), адже слово в мові функціонує не ізольовано, а вступає в різні зв'язки та відношення з іншими мовними одиницями, а також з одиницями вищих рівнів мови. Так, за словами Ф. де Соссюра, «... слова в мовленні, поєднуючись одне з одним, вступають між собою у відношення, зумовлені лінійним характером мови, який виключає можливість вимови двох елементів одночасно. Ці елементи шикуються один за одним у потоці мовлення... Член синтагми отримує значимість лише внаслідок того, що йому передує, чи того, що йде слідом за ним, або ж того й іншого разом» (Соссюр, 1977: 155). А отже, неможливо досконало дослідити лексичну семантику без аналізу особливостей її вияву у процесі комунікації, у певних мовних ситуаціях та текстовому оточенні. У зв'язку із цим у лінгвістиці останнім часом велика увага приділяється проблемі вивчення реалізації семантичного потенціалу слова як контекстно залежної мовної одиниці.

Аналіз досліджень. Проблемі сполучення слів присвятили свої праці такі визначні науковці, як: С. Морріс, З. Харріс, Дж. Лайонз, Н. Амосова, Ю. Апресян, В. Звегінцев, М. Кочерган, В. Левицький, Г. Пауль, О. Потебня, О. Огуй, Г. Уфімцева, Д. Шмельов, Г. Шпербер та ін. Згідно з їхніми твердженнями, дослідження прагматичних особливостей слова у великій кількості текстів є надзвичайно важливим для вивчення його семантики, для виокремлення найбільш властивих слову сем тощо.

Особливу увагу вивченню синтагматики приділяє плеяда дослідників-мовознавців Чернівецької лінгвістичної школи. Результатом наукових досліджень В. Левицького, Л. Бистрової, М. Капатрука, О. Огуя та їхніх послідовників стала методика розмежування ЛСВ у семантичній системі полісеманта.

Синтагматичні характеристики різночастини-мовних лексичних одиниць німецької, англійської та української мов на лексикографічному матеріалі, а також у публіцистичних та художніх текстах аналізували С. Баланюк, В. Дребет, С. Кантемір, А. Кудрявцева, Г. Лейцюсь, Р. Мельник, Л. Струга-

нець та ін., однак сполучуваність компонентів лексико-семантичної групи (далі – ЛСГ) іменників зі значенням *зухвалець, нахаба* в сучасній німецькій мові досі не поставала об'єктом дослідження.

Мета статті – виявлення семантичних властивостей компонентів ЛСГ німецьких іменників на позначення *особи*, яка проявляє *зухвалу, нахабну поведінку*, на ґрунті текстового опису їхніх синтагматичних характеристик. **Завдання** дослідження полягає у вивченні *лексичної і семантичної сполучуваності* іменників зі значенням *зухвалець, нахаба* з іншими іменниками, прикметниками та дієсловами у моделі «досліджуване слово + слово-партнер», «досліджуване слово + підклас слів-партнерів» за допомогою системно-квантитативного підходу. **Матеріалом** для аналізу слугувала вибірка з газетно-публіцистичних текстів німецьких Інтернет-видань *Welt, Spiegel, Frankfurter Rundschau* та *Zeit* у межах вибірки 26 млн слововживань.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, найповніше значення слова виявляється у реченні/тексті за допомогою таких категорій синтагматики, як «дистрибуція», «колокація» чи «сполучуваність», «валентність» тощо (Левицький, 2005: 45). *Сполучуваність* – це одна з фундаментальних властивостей слова, яка відображає синтагматичні відношення між лексичними одиницями (далі – ЛО), і як різновид дистрибуції вміщує не лише валентні, а й невалентні зв'язки (узуальні та okazіональні). Вона на відміну від валентності не піддається повному дослідженню, оскільки не обмежується лексично та синтаксично. Тож, поділяючи думку інших науковців про те, що вичерпна інтерпретація системи конкретної мови можлива за умови отримання відомостей про реальну *сполучуваність* кожного її елемента (Котелова, 1975: 82–83), у нашій розвідці ми послуговуємося терміном *сполучуваність*, яку поділяємо на *лексичну* (на рівні окремого слова) та *семантичну* (на рівні семантичних підкласів слів) (Левицький, 2000: 40–53). Розподіл на семантичні підкласи здійснювався з опорою на семантичні класифікації В. Левицького (для іменників), С. Кійко (для дієслів) та О. Огуя (для прикметників) (Левицький, 2000). Для отри-

мання оптимальної картини семантичної сполучуваності досліджуваної ЛСГ ми розглядали *сполучуваність* її компонентів із семантичними підкласами трьох самостійних частин мови, які становлять основу будь-якої мовної системи: іменників, прикметників і дієслів.

Склад ЛСГ зі значенням *зухвалець, нахаба* було попередньо встановлено за допомогою формалізованої процедури інвентаризації (Липка, 2013). Домінантою проаналізованої ЛСГ є лексема *Flegel*; ядро групи становлять іменники *Lümmel* та *Rüpel*; основний склад групи формують компоненти *Rowdy*, *Schnösel*, *Grobian* і *Lackel*; слова *Rabauke*, *Randalierer*, *Flaps*, *Lausebengel*, *Frechdachs*, *Lausbub*, *Lausekerl*, *Bengel*, *Pöbel*, *Hooligan*, *Zyniker* належать до периферії. Оскільки межі статті не дають змоги описати усі вісімнадцять компонентів розглянутої ЛСГ, то для опису семантичної сполучуваності ми брали тільки іменники-домінанти парадигм, установлених нами в процесі *парадигматичного* аналізу (Липка, 2013), а саме: *Flegel*, *Frechdachs*, *Rowdy*, які найповніше виражають семантику всієї ЛСГ досліджуваних іменників.

Під час дослідження синтагматичних зв'язків розглядуваних ЛО ми дотримувалися такого алгоритму дій:

1. Складання картотеки іменників на позначення *особи*, яка проявляє *зухвалу поведінку*.
2. Виділення підкласів (розрядів) іменників, прикметників та дієслів, з якими вище перелічені іменники мають синтагматичні зв'язки, зафіксованих у газетно-публіцистичних текстах.
3. Упорядкування отриманих даних у таблиці.
4. Складання на основі вихідних таблиць чотирипільних (альтернативних) таблиць для подальшого статистичного оброблення.
5. Статистичний аналіз чотирипільних таблиць. Для знаходження наявності чи відсутності зв'язку між ознаками, що спостерігаються, використано запропонований Л. Бистровою статистичний критерій χ^2 (Бистрова, 1978: 44–48). Мінімальною величиною χ^2 у лінгвістиці вважається величина **3,84**, тому сполучення, ступінь зв'язку яких дорівнює або перевищує 3,84, уважатимемо стандартними. Усі інші випадки, коли χ^2 менше 3,84, статистично несуттєві. Міру зв'язку між ознаками встановлено за допомогою *коефіцієнту взаємної спряженості Чупрова (K)*.
6. Обробка та інтерпретація даних.

У процесі дослідження зафіксовані лексичні зв'язки проаналізованих компонентів ЛСГ були представлені у вихідних таблицях. На основі цих таблиць були складені інші таблиці з даними

про такі важливі кількісні характеристики сполучуваності, як *обсяг підкласів* (число лексичних одиниць, які становлять зазначений підклас), *частоту їх уживання* (фактичну кількість зафіксованих у ході проведення вибірки з текстів лексичних одиниць, які становлять цей підклас, що свідчить про актуальність сумісної появи підкласу з досліджуваними словами), *вживаність* (деяка відносна величина, яка репрезентує відношення частоти вживання підкласу до його обсягу) та *широти*, яка виражається деякою відносною величиною, а саме відношенням кількості зафіксованих сполучень до загальної кількості можливих зв'язків, та коливається від 0 до 1 (Левицький, 1989: 64).

Кількісні параметри та частотні характеристики іменників на позначення зухвалої особи з підкласами іменників. Проведений кількісний аналіз показує, що на відміну від іменників на позначення *зухвалої поведінки*, які ми описували раніше (Липка, 2018), іменники на позначення *зухвалої особи* *Flegel*, *Frechdachs*, *Rowdy* мають найважливіші синтагматичні зв'язки з підкласами таких антропологічних іменників: «Люди, пов'язані певними взаємовідносинами, охарактеризовані притаманними їм властивостями» (відповідно – 29 лексичних одиниць (далі – ЛО), 73 слововживань (далі – СВ), 2,52 (показник уживаності)), «Професія, рід занять, національність, титул, звання» (52 ЛО, 68 СВ, 1,31), «Власні назви, імена та прізвиська» (45 ЛО, 60 СВ, 1,33). Найвищий показник *широти* сполучуваності зафіксовано, як і очікувалося, у іменника-домінанти *Flegel* (0,7).

Аналіз *лексичної сполучуваності* іменників на позначення *зухвалої особи* з іменниками у моделі «слово + слово» виявив значущі показники з такими іменниками: *Flegel+Nation* (9), *Flegel+Stefan Raab* (9), *Frechdachs+Kind* (12), *Rowdy+Fußball (Fußball-Rowdys)* (18), *Rowdy+Lewis Hamilton* (11), *Rowdy+Rüpel* (16). Як бачимо, іменники *Flegel* і *Rowdy* часто застосовуються у пресі для характеристики відомих спортсменів та журналістів, а також уболівальників футболу чи регонів, підкреслюючи негативний грубий характер їхньої поведінки. Проте *Rowdy* може характеризувати й іменники, що позначають неістоту, наприклад спортивні автомобілі:

Neben bekannten Hypercar-Kunden zeigen verstärkt Leute aus den USA Interesse am Battista. Darunter viele, die noch nie einen Supersportwagen besessen haben und die eigentlich mit dem typischen Rowdy-Image dieser Fahrzeugklasse fremdeln. (DIE WELT, 02.12.2020)

Тільки *Frechdachs*, відносячись до слова *Kind*, чи осіб дитячого віку, хоча і не в усіх контекстах, усе ж має більш позитивну конотацію:

Der süße Archie! Niemals würdeman Schlechtes denken über einen, der so heißt. Ein Frechdachs vielleicht, aber doch kein Bösewicht. (DIE WELT, 12.05.2019).

Семантична сполучуваність іменників на позначення зухвалої особи з іменниками. Іменник-домінанта *Flegel* має зв'язки з дев'ятьма семантичними підкласами іменників. На підставі результатів обчислення чотирьох альтернативних таблиць стандартними вважаємо синтагматичні зв'язки у моделях *Flegel*+«Власні назви, імена та прізвиська» (39 СВ, $\chi^2=6,17$, $K=0,16$) і *Flegel*+«Абстракції, що позначають психічні явища в людині» (5 СВ, $\chi^2=4,09$, $K=0,13$):

Ich kann mir Schröder als Ganove, als Flegel, als Tyrann vorstellen (DIE WELT, 22.10.2006).

Patrick Balkany sei ein Flegel mit einem Mangel an Eleganz (SPIEGEL ONLINE, 11.02.2010).

Як не дивно, але значно частотніші синтагматичні зв'язки, зафіксовані з підкласами «Професія, рід занять тощо» (40 СВ) та «Люди, пов'язані певними взаємовідносинами...» (34 СВ), після підрахунків виявилися статистично не значущими, що свідчить про нестандартний характер їхньої сполучуваності:

Sundermann hatte vergangenen Freitag der Landesregierung vorgeworfen, mit einer kurzfristig auf die Tagesordnung gehobenen Unterrichtung über Wirtschaftshilfen eine von der Opposition beantragte Aktuelle Stunde absichtlich nach hinten verschoben zu haben. Laschet hatte mit Richtung Sundermann unter anderem «Flegel» gerufen. (DIE WELT, 25.11.2020).

Vier Jahre vor Donald Trump spielt er einen unmöglichen Flegel, der sich im Oval Office Kippen mit dem Gasfeuerzeug ansteckt und Sachen sagt wie: „Dein Land ist dir zu großem Dank verpflichtet. Now go kick some ass!“. (DIE WELT, 04.05.2020).

Іменник *Frechdachs* не продемонстрував жодного стандартного зв'язку з іменниками.

Для іменника *Rowdy* характерною є сполучуваність з іменниками підкласу «Люди, пов'язані певними взаємовідносинами, охарактеризовані притаманними їм властивостями» (25 СВ, $\chi^2=6,69$, $K=0,16$) та «Професія, рід занять, національність, титул, звання» (23 СВ, $\chi^2=5,58$, $K=0,14$):

Seither stecke ich in den Medien in der Schublade als Rüpel und Rowdy (DIE WELT, 06.07.2019).

Hier konnte man Rowdy sein und doch als Geschäftsmann gelten (DIE WELT, 19.02.2019).

Статистичне опрацювання **кількісних параметрів** та **частотних характеристик** із підкласами **прикметників** засвідчує незначні синтагматичні зв'язки зазначених іменників із

15 підкласами прикметників. Найвагоміші показники (23 ЛО, 31 СВ, 1,35) відносяться до підкласу «фіксовані настанови до інших», а також до «біофункціональних прикметників, що вказують на вікові ознаки» (5 ЛО, 18 СВ, 3,6) та до роду «соціальних прикметників: різні національні характеристики» (8 ЛО, 10 СВ, 1,25).

У **лексичній сполучуваності з прикметниками** у моделі «слово + слово» виявлено лише два лексичні зв'язки, які можна було б назвати характерними, це – *Frechdachs+klein* (19), *Frechdachs+jung* (14). Зв'язок із прикметниками, що вказують на юний вік, підтверджує, на нашу думку, більш позитивну й доброзичливу конотацію іменника *Frechdachs*, що відрізняє його від інших компонентів групи.

Щодо **семантичної сполучуваності** розглядуваних іменників із **прикметниками**, то, як показують підрахунки, незважаючи на наявність сполучуваності з 13 підкласами прикметників, іменник *Flegel* не утворює з ними **стандартних синтагматичних зв'язків**.

Для іменника *Frechdachs* встановлено один статистично значущий зв'язок у моделі *Frechdachs*+підклас біофункціональних прикметників: різні вікові ознаки (14 СВ, $\chi^2=19,2$, $K=0,44$):

Wie man heute weiß, der Beginn einer wunderschönen Freundschaft zwischen Jauch und dem jungen Frechdachs mit dem forschen Auftreten... (Frankfurter Rundschau, 08.05.2021).

Іменник *Rowdy* характеризується сполучуваністю із соціальними прикметниками на позначення різних національних характеристик (15 СВ, $\chi^2=7,75$, $K=0,28$) та прикметниками «фіксованих настанов до інших» (19 СВ, $\chi^2=5,89$, $K=0,23$):

Zu sehen sind erneut alle üblichen Zutaten, von der wilden Schüler-Saufparty bis zum obligaten homophoben Rowdy (DIE WELT, 26.03.2019).

Описуючи кількісні параметри та частотні характеристики зазначених іменників із підкласами **дієслів**, слід акцентувати, що на відміну від інших компонентів ЛСП, до якого належить проаналізована ЛСГ, іменники на позначення зухвалої особи проявляють відносно високу **частотність** сполучення та **обсяг класу** з дієсловами «фізичного впливу на об'єкт, які викликають зміну його властивостей – дієслова каузативу зміни предмета» (23 ЛО, 29 СВ, 1,26), тоді як інші складники ЛСП із цим класом майже не зустрічаються. Також значущі показники зафіксовано з дієсловами «стану: органічного буття» (2 ЛО, 49 СВ, 24,5), «поведінки» (22 ЛО, 32 СВ, 1,45), «не співвіднесеної дії» (29 ЛО, 37 СВ, 1,28), «стану: відповідності» (7 ЛО, 25 СВ, 3,57), «активного руху» (12 ЛО, 19 СВ, 1,6).

Для лексичної сполучуваності розглядуваних іменників із дієсловами у моделі «слово» + «слово» характерним є те, що з одними дієсловами досліджувані іменники виступають, як правило, у ролі суб'єкта, а з іншими – тільки як об'єкт дії: *Flegel + spielen* (5), *Frechdachs* (об'єкт) + *geben* (3), *Rowdy + sein* (9), *Rowdy* (суб'єкт) + *werfen* (14), *Rowdy + sich jagen* (8), *Rowdy* (об'єкт) + *festnehmen* (13), *Rowdy + prügeln sich* (6), *Rowdy + können* (7):

Ein Nürnberger Rowdy konnte später festgenommen werden (SPIEGEL ONLINE, 21.12.2011).

У процесі статистичного дослідження семантичної сполучуваності цих іменників із дієсловами з'ясувалося, що *Flegel* вступає у сполучення майже з усіма 18 виділеними підкласами дієслів. Проте таблиці було складено тільки для п'яти підкласів, усі інші показники були несуттєвими. Отримані кількісні дані констатують наявність стандартних зв'язків у двох моделях: *Flegel* + дієслова органічного буття (33 СВ, $\chi^2=15,29$, $K=0,23$) і *Flegel* + дієслова володіння та належності (7 СВ, $\chi^2=8,84$, $K=0,18$):

Mein Freund, der Flegel. Ein Freund von uns hat leider keine vorzeigbaren Tischmanieren (DIE ZEIT, 19.11.2007, Nr. 47).

Іменник *Frechdachs* встановлює один статистично значущий зв'язок у моделі *Frechdachs* + підклас дієслів не співвіднесеної дії (12 СВ, $\chi^2=7,07$, $K=0,16$):

Die GPS-Ortung funktioniert auch, wenn der kleine Frechdachs sein Handy ausgeschaltet hat (Frankfurter Rundschau, 06.01.2009).

Найбільшу кількість стандартних зв'язків виявлено у іменника *Rowdy*, який характеризується сполучуваністю із 13 підкласами дієслів. Опрацювання дев'яти альтернативних таблиць підтвердило статистичну значущість для п'яти підкласів дієслів. Найінтенсивнішими є зв'язки у моделі *Rowdy* + дієслова дії: фізичного впливу на об'єкт, які викликають зміну його властивостей – дієслова каузативу зміни предмета (26 СВ, $\chi^2=39,74$, $K=0,39$). Саме ця характеристика є основною диференціюючою ознакою зазначеного іменника. Якщо інші іменники цього ряду позначають просто невиховану, зухвалу особу, а в певних контекстах можуть мати навіть позитивну конотацію, то *Rowdy* відзначається проявами хуліганства, безчинства, рукоприкладства й агресії, діями, які руйнують, завдають шкоди людям і предметам та завжди конотований негативно:

Plötzlich rennen Rowdys aufs Spielfeld, greifen tunesische Spieler an und zünden Feuerwerkskörper (DIE ZEIT, 18.06.2019).

На другому місці за силою сполучуваності йде модель *Rowdy* + дієслова дії: фізичного впливу на об'єкт, які не викликають зміну його властивостей (11 СВ, $\chi^2=16,32$, $K=0,25$):

Der 26 Jahre alte Rowdy wurde später von der Polizei von Edinburgh verhaftet und am Donnerstag einem Richter vorgeführt (WELT ONLINE, 12.05.2018).

Деяко меншими є величини для підкласів дієслів морального впливу (8 СВ, $\chi^2=14,12$, $K=0,23$), каузативу руху (5 СВ, $\chi^2=8,72$, $K=0,18$) та органічного буття (9 СВ, $\chi^2=5$, $K=0,13$):

Vergessen ist, dass Ex-Präsident Bush den Reichen zwei Billionen Dollar an Steuern erließ, eine weitere Billion in zwei Kriegen verprasste und den Markt so sehr deregulierte, dass die Rowdys von der Wall Street die Wirtschaft in die Knie zwingen konnten (DIE ZEIT, 25.09.2011).

"Wer mit Flaschen wirft, ist kein Fan, sondern ein Rowdy", mahnt Wenger (WELT ONLINE: 07.07.2010).

Висновки. Отже, проведений аналіз синтагматичних характеристик німецьких іменників зі значенням «зухвалець, нахаба» вкотре переконає нас, що під час вивчення сполучуваності доцільно враховувати саме вплив контексту на визначення семантики досліджуваних лексем та розглядати його за допомогою формалізованих апроксимативних і статистичних методик. Отримані результати показують, що: слово-домінанта *Flegel* дослідженої ЛСГ характеризується здебільшого як найвищою частотністю вживання, так і високою широтою сполучуваності, що свідчить про його широку семантику; величина обсягу підкласу слів не є визначальним чинником, який впливає на частоту вживання зі сполучуваними лексемами, так само як висока частота вживання не обов'язково зумовлена великим обсягом підкласу; встановлені за допомогою критерію χ^2 та коефіцієнта спряженості K стандартні значущі зв'язки між досліджуваними лексемами та семантичними підкласами іменників, прикметників і дієслів констатують, що міра інтенсивності синтагматичних зв'язків розглянутих іменників не залежить від частотності їх уживання з виділеними підкласами слів; усі компоненти досліджуваної ЛСГ утворюють стабільні синтагматичні зв'язки переважно зі словами, що позначають людину і все, що з нею пов'язане (мову, поведінку, абстракції на позначення психічних явищ, ролі, значення, принципу і т. п.); пейоративна конотація проаналізованих ЛО істотно впливає на частоту їх використання в публіцистиці, низка досліджуваних лексем має низький показник уживаності.

У перспективі доцільно розглянути синтагматичні характеристики ЛСГ дієслів на позначення зухвалої поведінки, а також вивчити парадигматичні та епідигматичні характеристики проаналізованих ЛО з метою цілісного опису досліджуваного ЛСП у сучасній німецькій мові.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бистрова Л. В. Вивчення синтагматичних зв'язків слів за допомогою статистичних методів. *Мовознавство*. 1978. № 4. С. 44–48.
2. Кодухов В. И. Контекст как лингвистическое понятие. Языковые единицы и контекст. Ленинград : ЛГПИ, 1973. 215 с.
3. Котелова Н. З. Значение слова и его сочетаемость (к формализации в языкознании). Ленинград : Наука, 1975. 164 с.
4. Левицкий В. В., Стернин И. А. Экспериментальные методы в семасиологии. Воронеж : Воронеж. ун-т, 1989. 192 с.
5. Левицкий В. В. Лексическая сочетаемость и методы ее исследования. *Studia Germanica et Romanica: іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання.* / ред. кол. В. Д. Калиущенко. Донецьк : Дон. НУ, 2005. Т. 2. № 1(4). С. 64–75.
6. Апроксимативні методи вивчення лексичного складу / В. В. Левицький та ін. Чернівці : Рута, 2000. 136 с.
7. Липка С. І. Синтагматичні характеристики німецьких іменників зі значенням «зухвалість» (на матеріалі публіцистичних текстів). *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2018. Вип. 19. Т. 2. С. 79–85.
8. Липка С. І. Лексико-семантичне поле на позначення зухвалої поведінки в сучасній німецькій мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 «Германські мови». Львів, 2013. 21 с.
9. Соссюр Ф. де. Труды по языкознанию / пер. с фр. Москва, 1977. 155 с.
10. Frankfurter Rundschau Online. URL: <http://www.fr-online.de>.
11. Spiegel Online. URL: <http://www.spiegel.de/>.
12. Welt Online. URL: <http://www.welt.de>.
13. Zeit Online. URL: <http://www.zeit.de/index>.

REFERENCES

1. Bystrova L. V. Vyvchennia syntahmatychnykh zviazkiv sliv za dopomohoiu statystychnykh metodiv [The study of syntagmatic relationships of words using statistical methods]. *Movoznavstvo*. 1978. № 4. p.p. 44-48. [in Ukrainian].
2. Koduhov V. I. Kontekst kak lingvisticheskoe ponyatie. Yazykovyie edynitsyi i kontekst [Context as a linguistic concept]. L. : LGPI, 1973. 215 p. [in Russian].
3. Kotelova N. Z. Znachenie slova i ego sochetaemost (k formalizatsii v yazykoznanii) [The meaning of a word and its compatibility (towards formalisation in linguistics)]. L. : Nauka, 1975. 164 p. [in Russian].
4. Levitskiy V. V., Sternin I. A. Eksperimentalnyie metodyi v semasiologii [Experimental methods in semasiology]. Voronezh: Izd-vo Voronezh.un-ta, 1989. 192 p. [in Russian].
5. Levitskiy V. V. Leksicheskaya sochetaemost i metodyi ee yssledovanyia [Lexical compatibility and methods of its investigation]. *Studia Germanica et Romanica: Inozemni movi. Zarubizhna literatura. Metodika vikladannya. Nauk. zhurnal / red. kol. V.D. Kaliuschenko. Donetsk : Don. NU, 2005. T. 2. № 1 (4). p.p. 64-75.* [in Russian].
6. Levytskyi V. V., Ohui O. D., Kiiko Yu. Ye., Kiiko S. V. Aproksymatyvni metody vyvchennia leksychnoho skladu [Approximative methods for studying lexical composition]. Chernivtsi: Ruta, 2000. 136 p. [in Ukrainian].
7. Lypka S. I. Syntahmatychni kharakterystyky nimetskykh imennykiv zi znachenniam «zukhvalist» (na materialii publitsystychnykh tekstiv)[Syntagmatic characteristics of nouns denoting impertinent behaviour in modern German (on the basis of studying media texts)]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Drohobych: Vydavnychi dim «Helvetyka»*, 2018. Vyp. 19. Tom 2. 234 p. p.p. 79-85. [in Ukrainian].
8. Lypka S. I. Leksyko-semantychno pole na poznachennia zukhvaloi povedinky v suchasni nimetski movi [Lexical-semantic field denoting impertinent behaviour in modern German]: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. filol. nauk: 10.02.04 «Hermanski movy». Lviv, 2013. 21 p. [in Ukrainian].
9. Sosyur F. de. Trudyi po yazykoznaniiu [Works on linguistics]: [per. s fr.]. M., 1977. 155 p. [in Russian].
10. Frankfurter Rundschau Online. URL: <http://www.fr-online.de>. [In German].
11. Spiegel Online. URL: <http://www.spiegel.de>. [In German].
12. Welt Online. URL: <http://www.welt.de>. [In German].
13. Zeit Online. URL: <http://www.zeit.de/index>. [In German].